

PIÁR FUTÁR

**„MOSD LE,
URAM,
BŰNEIMET,
ÉS
VÉTKEIMTŐL
TISZTÍTS
MEG
ENGEM.”**

NAGYON NAGY BÖJT

Az Úr az én pásztorom, nem szenvedek hiányt, zöldellő réteken legeltet. A nyugalom vizéhez terel, és felüdíti lelkemet. Az igaz úton vezérel, nevéhez híven. Ha sötét völgyben járok is, nem félek a bajtól, hisz te velem vagy. Botod, pásztorbotod biztonságot ad. Számomra asztalt terítettél, ellenségeimnek szeme láttára. Fejemet megkented olajjal, s a poharam színültig töltötted. Kegyelmed és jóságod vezet életemnek minden napján, s az Úr házában lakhatom örök időken át.

23. zsoltár

„Amikor böjtöltök, ne öltsetek olyan ábrázatot, mint a képmutatók, akik komorrá változtatják arcukat, hogy lássák böjtölésük!”

Mt 6, 16

R E M É N Y I K S Á N D O R : Először sírsz.
Azután átkozódsz.
Aztán imádkozol.
Aztán megfeszíted
Körömszakadtig maradék-erőd.
Akarsz, egetostromló akarattal –
S a lehetetlenség konok falán
Zúzod véresre koponyád.
Azután elalélsz.
S ha újra eszmélsz, mindent újra kezdesz.
Utoljára is tompa kábulattal,
Szótalánul, gondolattalanul
Mondod magadnak: mindegy, mindhiába:
A bűn, a betegség, a nyomorúság,
A mindennapi szörnyű szürkeség
Tömlöcéből nincsen, nincsen menekvés!
S akkor – magától – megnyílik az ég,
Mely nem tárult ki atókra, imára,
Erő, akarat, kétségbeesés,
Bűnbánat – hasztalanul ostromolták.
Akkor megnyílik magától az ég,
S egy pici csillag sétál szembe veled,
S olyan közel jön, szépen mosolyogva,
Hogy azt hiszed: a tenyeredbe hull.
Akkor – magától – szűnik a vihar,
Akkor – magától – minden elcsitul,
Akkor – magától – él a remény.
Álomfáidnak minden aranyágán
Csak úgy magától – friss gyümölcs terem.
Ez a magától: ez a Kegyelem.

Ha újra visszatérünk az iskola falai közé, teljesen más lesz az oktatás

Jusztinné Nedelkovics Aliz igazgatónőhöz eljuttattuk a szerkesztőségünk által legaktuálisabbnak gondolt kérdéseket iskolánk életével kapcsolatban, hogy mindenki első kézből, biztos forrásból tájékozódhasson. A beiskolázással kapcsolatos információkat Zsova Tamás igazgatóhelyettes osztotta meg velünk.

Miért kellett kivágni a belső udvaron álló platánfát?

Sokan szerettük a belső udvaron lévő platánt. Szimbolikus értéke volt. A szemünk előtt növekedett csemetéből óriási fává. De sajnos kinőtte az udvarunkat. A tavaly nyári nagy viharok rávilágítottak arra, hogy egyre balesetveszélyesebb. Másrészt a gyökerei az udvar kövezetét is tönkretették, aminek helyreállításához nem volt építészeti megoldás. Így a fa kivágása mellett döntöttünk.

Mennyien jelentkeztek iskolánkba? Hogyan sikerültek a felvételek?

Januárban 101 fő hatodikos tanuló írásbelizett, magyar dolgozatuk átlaga 28,6, matematikából 18,2 pont volt. 164 fő nyolcadikos tanuló is írásbelizett, magyar dolgozatuk átlaga 28,4, matematikából 23,7 pont volt.

Február végén kezdtük el a hozzánk jelentkezők szóbeli felvételiztetését, illetve a velük való szóbeli beszélgetéseket. Hatosztályos képzésünkre 99 fő, négyévfolyamos, angol képzésünkre 124 fő, négyévfolyamos, sport képzésünkre 124 fő, általános képzésünkre 256 fő jelentkezett.

Eredményeik a honlapunkon megtalálható ideiglenes rangsorban olvashatók. Nagyon sokan szép eredményt értek el a

felvételin, reméljük, sokakkal találkozunk majd a szeptemberi tanévkezdéskor!

Hogy megy a távoktatás a Piárban az első hét tapasztalatai alapján?

Nagyon sűrű és nagyon izgalmas volt a múlt hét. Hirtelen jött a váltás. A fenntartótól sok segítséget kapunk. Napi kapcsolatban vagyunk a tartományfőnökséggel és a többi piarista iskola igazgatójával. Igyekszünk megosztani a tapasztalatainkat, segíteni egymást, közös megoldásokat találni. Az első hét feladata volt az indítás, hogy lássuk, mindenki tud-e kapcsolódni, milyen hiányok vannak. Szerencsére az iskolák bezárását követő nap már a legtöbb diáktól megkaptuk az otthoni lehetőségekről a visszajelzést. Ez nagy segítség volt, így már hétfőtől kisebb zökkenőkkel folytatódott az oktatás. A második héttől a keretrendszer kialakítása van a fókuszban, hiszen egy hosszabb távon fenntartható és mindenki számára elérhető rendszert kell kialakítsunk magunknak.

Bár még sok helyütt döcög a rendszer, és sok a javítanivaló, de azt látom, hogy a helyzethez vagy sok más iskolához viszonyítva jól állunk. Ehhez a tanároktól és a diákoktól egyaránt nagy erőfeszítések kellettek; mindenki nagy lelkesedéssel vágott bele az új feladatba. Előnyünk, hogy a Google Classroom rendszer már használatban volt eddig is. A legtöbben nagyon gyorsan belevetették magukat az új programok, új lehetőségek elsajátításába. A megfelelő mennyiségű tananyag megtalálása tűnik egyelőre a nehezebb feladatnak. Fontosak a folyamatos visszajelzések a rendszer finomhangolásához. Nagy rugalmasságot, sok türelmet kíván mindannyiunktól. Sokat tanulunk egymástól, a folyamatról.

A családok (a diákok és tanárok családjaira egyaránt gondolok) terheltségét szem előtt kell tartanunk. Mindenhol muszáj egy otthoni, egyedi napirendet kialakítani az élhető hétköznapokért. Megmaradjon az élettér, el tudjuk különíteni a hétköznapokat a hétvégétől, a mindennapok munkával töltött időt a pihenéstől.

Mire számíthatnak az érettségizők? Előfordulhat, hogy csak írásbeli vizsga lesz?

Az egyik legterhelőbb kérdés, ami most foglalkoztat, hogy mi lesz az érettségizőkkel.

Nehéz a diáknak, tanárnak egyaránt, hisz nem tudjuk, hogy a visszalévő időben mire fókuszáljunk. Nagyon várom és remélem, hogy mielőbb megszületik a központi döntés erről. Nekem a leglogikusabb lépés most az lenne, ha a júniusi szóbelikor mindenki két tételt húzna. Matematikából írtának csak írásbelit. Sokan ezt nagy könnyítésnek tartanák, de úgy érzem, hogy a következő másfél hónap megpróbáltatása után igazságosabb lenne. Bár az eddigi próbaérettségik

IMPRESSZÓM PIÁR FUTÁR – A szegei piaristák lapja – Megjelenik egy tanévben négyszer – Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. – Kiadó: Dugonics András Piarista Gimnázium – Felelős kiadó: Jusztinné Nedelkovics Aliz igazgató – Szerkesztők: Bali Erika, Boga Szabolcs, Boldog Zoltán, Finsztál Zsófi, Ivánkovits Marcell, Juhász Ágnes, Juhos Lili, Kovács Rebeka, Körmendi Zoltán, Magyar Mihály, Maróti Dorka, Muhari Márton Manó, Sári Bertalan és Venk Dániel – Korrektúra: Posztós Ildikó Piroks – Szerkesztőség: 6724 Szege, Bálint Sándor u. 14. – Email: piarfutar@szepi.hu – Kizárólag belső terjesztésre. NYOMÁS E-press Nyomdaipari Kft., Szege, Kossuth L. sgt. 72/B.

tapasztalata inkább pozitív volt, nehezen tudom elképzelni, hogy országos szinten, minden végzősnek tudnák biztosítani a feltételeket egy online vizsga megvalósításához.

Ami megnyugtat, hogy látom: a tanárok a mostani helyzetből is igyekeznek a legtöbbet kihozni a végzősök segítésére.

Hogyan éli meg igazgatóként a koronavírus miatt kialakult helyzetet?

Féltés, aggodás, tehetetlenség, lelkesedés, büszkeség, öröm...

Az első hét nagyon sűrű volt. Néha azt sem tudtam, hova kapjam a fejem. Az első feladat a távoktatás beindítása volt, de utána jött párhuzamosan a többi iskolát érintő feladat, az üzemeltetés, a többi dolgozó munkarendje stb.

Van, hogy elbizonytalanodom, aztán megnyugtat, ahogy látom a tanárait, a gyerekek és a piarista iskolák összefogását. Hihetetlen erő van mögötte. Sok erőt adnak a pozitív visszajelzések is a szülőktől, diákoktól, ahogy bizalmat adnak nekünk.

Tudomásul kell vennünk a helyzet korlátait. Most, hogy látjuk, tudunk így működni, folyamatosan pörög az agyam, hogy lehetne jobban... Segít a közös gondolkodás, hogy a diákok, tanárok partnerek ebben.

A távoktatás teljesen mást vár mind a tanároktól, mind a diákoktól. Nem erre vagyunk kondicionálva, de muszáj átállni, és segítenünk kell azokat, akiknek ez nehezebb. A kapcsolatok, a személyes figyelem fenntartásának lehetőségein dolgozunk.

Látom, hogy mekkora terhet ró a családokra a távoktatás, az otthonmaradás. Nehéz, hogy nem tudok megoldást a könnyítésére.

Itthon mi is ezt éljük: férjemmel ketten távdolgozunk, a négy gyerek távtanul... Az új helyzet új kihívásokat hoz az itthoni életben is. Próbálom nézni a pozitív oldalát. Minden nap tanulok valami újat. Kapcsolatokról, a világról, magamról vagy éppen matematikából. Ma például megtanultam, hogy a dobókocka két szemközti oldalán mindig 7 pötty van összesen. ☺

És most, hogy az első ijedségen túl vagyunk, azon kell gondolkodjunk, hogy hogyan tudunk ebből a helyzetből profitálni. Úgy hiszem, ha újra visszatérünk az iskola falai közé, teljesen más lesz az oktatás, mint korábban. Igyekeznünk kell pozitívan kijönni ebből a nehéz helyzetből, és a most tanultakat jól felhasználni.

Így írnak Ők – Olvastatok ti, magyar srácok, lányok?

A magyaros munkaközösség a 2019/2020-as tanévben is meghirdette vers- és novellaíró pályázatát. A magyartanárokból álló zsűri 1-től 10-ig pontozta a műveket személyes benyomások alapján.

A versek egyik megadott témája Trianon volt (hiszen nyakunkon a 100. évforduló!), a másik pedig azok a fiatalok, akik elhagyták az elmúlt években az országot, vagy épp a távozásukat tervezik a jövőben. De szabadon választott tartalommal is lehetett nevezni.

A novellákkal egy előre megadott mémhez lehetett kapcsolódni, de itt is szabad volt a pálya más témák előtt.

Gratulálunk a helyezetteknek!

Az alábbiakban a díjazott írásokból válogattunk.

Vers

1. Bárkányi Gábor (12. A): Ti, magyar srácok
2. Hódi Ádám (11. A): Szkepszis
3. Szendrényi Borbála (9. B): A természethez

Novella

1. Juhász Ágnes (9. B): A vizsgák után találkozunk
2. Balogh Domonkos (11. A): A kicsi fekete pötty
3. Szalma Kanapriya (11. C): A kreták csonkig kopnak

Bárkányi Gábor

Ti, magyar srácok

Ti, magyar srácok, most külföldön jártok, elmentek otthonról, és világot láttok. A szomszédom is indul, mindenki elmegy, itt marad az üres ház és néhol egy gyermek.

Pénzkeresés a cél?
Vagy a haza riaszt meg?
Ki tudja? Mert mi nem,
de erről nem beszél már itthon senki sem.

De akkor mit mondanak?
Hogy külföldön jobb, külföldön szebb,
vár miránk London, Berlin,
netán Dubai vagy egy svájci hegy.

Hotelben takarítás, pizzafutár,
akár buszsofőr vagy pincérség?
Vár rád külföld, egy valag pénz,
egy taxi, egy bicikli vagy netán egy pékség.

Hát ez lehet az indok?
Az indok, mely mindenkit külföldre csábít.
Külföldre, a tömegbe, az otthontól messze,
hol nincs család, se barát, ki a bajban velem lenne.

Egyedül a nagyvilágban,
egy idegen helyen csak én a magányban.
Legjobb barátom a honvágy maga,
ki hív minden nap: „Ó, gyere már haza!”

Juhász Ágnes

A vizsgák után találkozunk

Atölgfa tövében ült, és egy könyvet tartott a kezében. Cyril úgy csinált, mint akit vérig sértettek. Még sosem nézte őt így levegőnek senki.

– Nem mondd komolyan. – Levágta magát a padra, majd azzal a lendülettel fel is állt onnan. – Mit mondd majd a többieknek?

– Már elígértem a holnapot másnak. Azt hiszem, egy alkalmat kibírtok nélkülem.

Még szép, hogy meg volt sértődve, hogy ne lett volna! A szemeszter kezdete óta szokásuk volt beülni a Browarba, és együtt kártyázni, egészen addig, amíg át nem beszéltek az egyetemi élet minden apró kis részletét, ami csak a szívüket nyomta.

Ez volt az egyetlen tevékenység, amelynek sikerült

mindhármuk figyelmét elterelnie az éppen folyó eseményekről.

Hárman voltak, és ahogyan az az embereknek már lenni szokott, mindhármán másképp álltak hozzá a történésekhez. Cyril például ott és akkor átkozta őket, amikor csak tudta.

Most éppen a lábát tette fel a padra, mintha csak el akarná tiporni az oroszokat, a barátja pedig felnézett.

Nem jelentett számára kihívást, hogy állja Cyril tekintetét. Már megtanulta, hogy egyedül úgy lehet rá hatással, ha hallgat, és viszszaforog a könyvébe. Cyril nagyot sóhajtott. Nem hiába tartották őt egy könnyen kezelhető embernek.

– Menj a fenébe! Fyodor is számított rád.

A barátja ismét rámosolygott. Tudta, hogy Cyril nem haragszik rá. Felnézett a könyvből, és feltolta a szemüvegét. A szél befújta a fák közé, de csak Cyril borzongott meg. Sosem értette, a barátja hogyan bírja a hideget. Azaz, hogy őszinték legyünk, csak nem merte bevallani. Nem mondta ki, és még attól is irtózott, hogy valaha gondoljon rá. Saját magát támadta volna a bűntudat. Az ő legkedvesebb barátját megszegyenítőnek tartotta azokhoz az állatokhoz hasonlítani.

Az oroszok lusták, haszonkeresők, szívtelenek, és kapzsiak. Övék a fél világ, ők mégis mindig csak többet akarnak. Cyril jól tudta, hogy hiába a rengeteg gyár, legfőképpen a szenvedés tartja össze ezt a hatalmas

börtönt. Szervenpedig a lengyelek oroszok nélkül is tudtak, köszönték szépen.

A végén mindig ugyanarra a következtetésre jutott. Ebben az emberben nem volt semmi orosz. Úgy vette fel a bőrrel borított jegyzetfüzetét, mintha csak virágsziromból lennének a lapjai. Az az egy füzet többet ért neki, mint az egész éves jogi anyag együttvéve. A vajszi-nú folt olyan kevés helyet foglalt el ebben a hatalmas térben, szinte már el is rejtették a fák. Ezért is szeretett itt olvasni, annak ellenére, hogy tudta, Cyril könnyedén megtalálja. De élvezte a társaságát, még akkor is, amikor elijesztette a madarait, esze ágában sem volt elbújni előle. Azt mondta, Cyril neve a madár-csicsergésre emlékezteti.

Más pedig nem is akart bekanyarodni a főúton. Mi-nek is, az embernek megvan a maga baja, egy igazi felnőttnek nincs ideje olyan felesleges dolgokra, mint a madárfigyelés. Egy igazi felnőtt újságot olvas, híreket néz, nyolc órában dolgozik, fizet a tsz-be, éppen azt teszi, amit a többiek, nehogy kilógjon a sorból. Ő egyáltalán nem ilyen volt. Nem volt felnőtt, és nem volt orosz, csak papíron. Egyedül a madarai érdekelték. Ezt Cyril először még furcsának tartotta, de most bárkire rárontana, aki ezért meg meri vetni a barátját.

Felemelte a jegyzeteit, és egy utolsó vonással befejezte a füzetében éneklő sárgarigót.

– Ne aggódj. Legközelebb majd veletek tartok.

Cyрил elhúzta a száját, de nem erősködött tovább. Valami keserű érzés töltötte el, ami egyre csak tagadta, hogy valaha is eljön a legközelebb.

– Legalább annyit mondj meg, mi olyan fontos.

A rigó szárnyán megcsúsztak a tollak. Nem nézett fel, de egy pillanatra abba hagyta a rajzolást.

– A Mickiewicz térre megyek, tízre – feltele bátran – Egy barátom megkért valamire.

Cyrl karja megállt a levegőben.

Ő maga ugyan nem követte a híreket, de vannak dolgok, amik akaratlanul is eljutnak az ember füléhez. Így tehát azt is tudta, hogy mit terveztek másnap a Mickiewicz téren.

– Na szép! – Cyrl hangjától megrezdült néhány bokor. A társa erre csak a homlokát ráncolta – Te is ott akarsz lenni, mikor a katonák belelőnek a tömegbe?

Tudta, hogy Cyrl túloz, és el is mosolyodott, de nem szólt semmit. Ismét a könyvébe nézett, majd újra a rajzra.

– Nem a tüntetésre megyek. Ez egy más ügy.

– Hát jól van – mondta Cyrl megkönnyebbülten, majd leszállt a padról. – De ha rajtakaplak, hogy ott vagy a barmok között, én rángatlak ki onnan.

Elmosolyodott. Cyrl nem tudhatta, ezúttal miért tette, de örült neki, hogy nem sikerült megbántania.

– A vizsgák után találkozunk – köszönt el tőle, majd meg sem várta, hogy Cyrl nagy léptekkel eltűnjön a fák között, ismét belevetette magát a könyvébe.

– Már ha túléljük a vizsgákat – morogta maga elé, majd pedig eltűnt a fák között, és egészen a főútig elő sem bukkant.

Másnap reggel erősen esett. Az utcák csúsztak, Cyrlnek pedig vigyáznia kellett, kivel fut össze. Sosem tudhatta, melyik prefektus akarja megzavarni a szombat délelőtti kimenőjét. Márpedig nem kelles, ha az ember drága idejét elveszti.

Sok ismeretlen mellett kellett elsétálnia, mire elérte az utcát. Az emberek úgy néztek a koszos tócsákat, mint akik elvesztettek bennük valamit.

„Az életkedvüket – gondolta Cyrl, és rájuk sem pillantott –, ha ilyen komor világban kellene élnem, én is elveszteném.”

És ő még szerencsésnek mondhatta magát. Az egyetlen csak egy dolga volt, tanulni. Nem kellett olyan felesleges dolgokkal foglalkoznia, mint a munka vagy a politika. Nem is érdekelték.

Most viszont érezte, hogy valami készülően van. Mióta a magyaroknál kitört a forradalom, mintha egész lengyel földön zúgolódás kezdődött volna. Az emberek

feszültek voltak, és mind az ellenkező irányba mentek Cyrlhez képest. Nem is ismerték egymást, de mintha az úti céljuk ugyanaz lett volna. Talán mentek híreket nézni, vagy újságot olvasni, esetleg pénzt befizetni a tsz-be, bármit, amit a felnőttek szoktak csinálni.

Cyrl nem csinált ilyeneket. Ő csakis Shakespeare-t és Dantét olvasott, ki nem állhatta a híreket és az újságokat. Így látta a rendszer ellen, a saját, gyerekes módszereivel. Nem politizált. Cyrl ezt nonszensznek találta. Csak behúzta a kabátját, és magában káromkodott, mikor a víz becsurgott a cipőjébe. Az oroszok voltak most a legkisebb gondja, már alig várta, hogy végre Fyodorhoz érjen.

Belépett az ajtón, mire a csengő megszólalt. Utálta ezt a szűkölő hangot, de a melegért cserébe ezt is eltűrte. A helyiségben pedig rögtön megérezte az alkohol illatát. Pedig nem is ihatott, nem bírta a veséje.

Végignézett a sok szórakozó részen, akik iránt valami kellemes szimpátiát érzett. Ők legalább egy helyben tudtak maradni, nem úgy, mint a felnőttek.

A sarokban talált egy asztalt, ahol egy szőrmesapkás alak üldögélt. Fyodor volt az, már messziről ki lehetett szűrni az usankájáról. Átvágott a tömegen, majd ledobta magát a sapkással szemben.

– Osinsky? – kérdezte Fyodor, mielőtt még Cyrl levegőt vehetett volna.

Ha valakire, Fyodorra jogosan mondhatta volna az ember, hogy orosz. Hirtelen volt, és meggondolatlan, a szórakozást pedig a mindenének nevezte. Még a fejére is hatalmas szőrmapkát húzott. Azt hazudta, hogy a nagyapja hagyta rá, még a régi szép időkől, viszont igazság szerint csak az utcán találta. Rá emlékeztette, ezért nem dobta még ki.

Pedig hivatalosan nem volt orosz, egyszerűen csak fázott a feje. Egy pakli kártyát kevergetett.

– Azt mondta, ma nem ér rá. A térre megy, találkozik valakivel... Majd a vizsgák után.

– A vizsgák után, persze. – Megforgatta a szemét, majd levágta a paklit az asztalra – Hallottad, mi történt Budapesten?

Cyrl ráncai összefutottak. Nem érdekelté Budapest.

– A forradalom badarság – mondta hidegen, mielőtt még bárki tévesen azt hihette volna, hogy benne is reményt keltenek a déli hírek. – Le fogják verni, mielőtt a magyarok bármit is szólhatnának. Teljesen nonszensz...

– Ennél azért több megértést vártam tőled. Meglátod, ez a kis forradalom hatalmas dolgokat fog majd elindítani.

– A vége úgys csak vérfürdő lesz – zárta le gyorsan, mire a barátja kis híján hátra zökkent. – Játsszani jöttünk, nem? Akkor ossz már végre.

Fyodor arca megrándult, de végül mégis arra jutott, hogy nem érdemes Cyrllel vitatkozni. Tudta, hogy ha beszélni akart vele, inkább Shakespeare-t kellett szóba hoznia, vagy Dantét, esetleg Homéroszt, de őt csak akkor, ha mindketten jó kedvükben voltak, mert annak nehéz a nyelvezete. Most pedig nem csak ők, a fél világ feszélyezve volt.

A játék haladt, de Fyodor nem bírta tartani a száját. Túl nagy volt a teher ahhoz, hogy ennyi nyomás alatt magában tartsa.

– Apám, olyat mondok, hogy el sem fogod hinni – kezdett bele, mire Cyrl kezében megszorultak a kártyák. Megzavarták a játékot, pedig éppen nyeresre állt – A napokban felkértek egy ügyre... Olyan igazi, profiknak valóra. De nemet mondtam, mert veszélyes lett volna.

Cyrl arca meglazult. Csak illemből kérdezett vissza.

– Miféle ügyre?

– Tudod, mint azokban a regényekben...
– Nem, nem tudta. De túlságosan izgatott volt ahhoz, hogy közbe szóljon, még ha ezt be nem vallotta volna. – Megkértek, hogy lóggjak be a kastélyba, és dobjak be egy gránátot.

Cyrl hallgatott. Ebben a pillanatban mintha a vendégek is máshogy zúgolódtak volna.

– Ez nonszensz. Mégis ki lenne képes ilyet a fejébe venni?

– Valaki, aki végre ki akarja verni a ruszkat. A miniszterelnök is a kastélyban lesz.

Cyrl szemei egyre nagyobbra kezdtek felnyílni. Rossz érzése támadt, valahányszor is az előbbiekre gondolt. Bombát robbantani a kastélyban... Nonszensz... Teljesen nonszensz...

És mégis, van olyan barom, aki megtenné.

Maga se tudta, mi az, de valami rettenetesen zavarta ebben az egészben. Mint amikor az ember körül minden rendben van, ő mégis úgy érzi, hogy valami mellett elsiklott a figyelme. Cyrl is pont ugyanezt érezte. A falon lógó barna keretes órára pillantott, a szíve pedig megállt. Tíz órát mutatott.

A széke nyikorgott, amint felállt az asztaltól.

– Add ide a revolvered.

A szörsapkás csak értetlenül meredt rá. Fogalma sem volt, mi üthetett belé.

– Add ide a revolvered – ismételte, mire a sapkás keze benyúlt a kabátja zsebébe. Előhúzott egy régi, megkopott revolvert, amit még az apja adott neki.

Nem volt legális, de inkább feltett a kockára ennyit, minthogy őt lőjék le előbb.

– Döntetlen lett. A vizsgák után találkoztunk – vetette oda az értetlen barátjának, felkapta a kabátját, majd meg sem várva, hogy utána kiabáljon, már ki is viharzott az ajtón.

Szó ami szó, ő sem tudta, hová siet ennyire, mintha egy kis hang belülről irányította volna.

Az utca üres volt. Egy lélek sem ment Cyrillel ellentétes irányba. Amint bekarrodott a főútra, ez mind megváltozott. Emberek százai sétáltak, egyenesen Cyrilnek, mintha nem is lettek volna tudaknál.

A hatalmas teret már teljesen belepte a tömeg, közben egyre csak hangosabban jelszavakat skandálva. Cyrl már látta, hogy ennek nem lesz jó vége. Az örök ugyan még nem tettek semmit a civilek ellen, de minden egyes lépésüket négy szemmel figyelték.

Egyelőre viszont a két csoport szépen elkülönült egymástól, mint a gyerekek, mikor jól összekapnak egymással. Cyrl ennek is gondolta. Gyerekes helyzetnek, ami bármelyik pillanatban véresen komollyá válhat.

Keresett egy lazább pontot, és a megfelelő pillanatban, sűrű elnézések közepette beszivárgott a tömegbe. Át akart vágni a kastélyhoz, ám ekkor hirtelen megtorpant. A vér teljesen megdermedt benne, miközben az emberek egyre távolabbra sodorták a céljától. Csak most jött rá, mire akarták figyelmeztetni a fejében kavargó hangok, és utálta, hogy igazuk volt.

Osinskyt látta meg a fal mellett futni, éppen a zsebébe csúsztatva egy kézigrántót. Ez rosszabb volt, mint ahogyan a hangok leírták.

A keze remegni kezdett, és hirtelen el is felejtette a bocsánatkéréseket. Nem tudott megszólalni. Cyrl még sosem érezte magát veszélyben. Már megesett párszor, hogy verekedésbe keveredett, vagy rajtakapták, hogy elcsent egy-két almát a fűvészkert fájáról, de még akkor sem tudatosult benne igazán, milyen az: egész testével rettegni. Márpedig ebben a pillanatban minden légvételekor rettegett atól, mégis mibe keveredett az ember, akit a leginkább féltett a politika szeszélyeitől.

A tömeg már teljesen belökte a csűrhe közepébe. Tökéletesen látta, ahogyan a barátja a szemébe néz, gyengéden elmosolyodik, majd szó nélkül elfordul. Cyrl is pont ugyanilyen némán bámulta. A tömeg őrvongott, egy civil pedig felállt valami magas pódiumra, és onnan hallatta a szónoklatát. Cyrlen kívül senki sem láthatta, hogy valaki közeledik a kastély bejárata felé.

Az ablakban mozgolódás látszott. Valaki volt az irodában, és ez a nagy fennhang még a kastély belsejében is érzékelhetővé vált. Egy monoklis férfi kinézett a térre.

Felnőttek voltak bent. A legrosszabbak. Nem csak híreket néztek és újságot olvastak, zsarnokoskodtak és hasznot kerestek, hanem saját magukat tették a címlapra. Szovjetek voltak.

Cyrlt nem érdekelte, kik azok. Azt sem tudta, hányan vannak. Csak abban volt

biztos, hogy ha nem tesz valamit, az katonák egyszer csak észreveszik, hogy valaki ott ólálkodik, elfogják, és munkatáborba küldik. Tisztában volt vele, a barátja mekkora örültséget vállalt magára. De megtette, Cyrilnek pedig be kellett vallania, bármennyire is keserű szájjal maradt utána, hogy mások döntését tiszteletben kell tartania. Remegő kézzel ugyan, de teljes határozottsággal előhúzta a kabátja zsebéből a revolverét. A magasba emelte, majd meghúzta a ravaszt.

A zümmögés hirtelen abbamaradt. Még a szónokló férfi szavai is megakadtak félúton. Mindenki várt, egészen addig, amíg a láthatatlan réműlet el nem ért az embertömeg minden egyes tagjáig. Akkor aztán mintha ismeretlen erők kancsóból borították volna rájuk a káoszt, a nép egy egységként ordított fel.

Az emberek előrántották a fegyvereiket, majd mint a bolondok, löni kezdtek.

A kastély kertjében alvó örök beszaladtak közéjük, és kit hogy értek, úgy ragadták meg őket a kabátjuknál fogva.

A zavar teljes volt, Cyrl pedig már nem is tudta, a tér melyik részén lehet, csak annyit érzett, hogy a revolver már nincsen a kezében. A katonák őt is megragadták, és ordítani kezdtek neki. De Cyrilt már nem érdekelte. Meg sem hallotta. Az ablakból alakok hajoltak ki, de a következő pillanatban már semmi sem látszódott belőlük.

Csak egy robbanás volt az egész, a tüntetők és a katonák pedig együtt hullottak a földre. És persze Cyrl. Cyrl is követte őket.

Három nap telt el azóta. A kastély felrobbantása mindenkit megrázott. Több mint húsz sebesült, és három halott. A feszültség kicsit alábbhagyott, de Cyrl tudta, hogy nem tűnt el, egyszerűen csak egy időre besöpörték a szőnyeg alá. Amíg emberek élnek a földön, a feszültség nem tűnik el.

Most a peronon állt, és a galambokat nézte.

„Érdekes – gondolta –, a galambok annyira nyugodtak. Micsoda nonszensz...”

Két fekete táskás alak állt mellette. Szótlanok voltak, de nem is volt mit mondaniuk. Szavak nélkül is megértették egymást. A peron pedig meggyült emberekkel. Fekete táskásokkal, és kék sapkásokkal. Olyan emberekkel, amilyen Cyrl is volt.

A tüntetésről nem beszélt senki. Úgy tettek, mintha meg sem történt volna, de ez jellemző volt. Annyira jellemző, hogy már fel sem habarodott rajta. Inkább csak

tovább hallgatta, ahogyan a galambok beszélgetnek egymással. Szinte minden hangjukat érteni vélte.

Két vonat ment Varsóba. Egy új, gyorsvonat, és egy kopott, kabinos. Az utóbbi volt az, amelyikre Cyriléket is felterelték. Mindannyian felszálltak. A táskások és a sapkások is.

Cyрил a barátját látta minden szembejövõben, akinek a fejét szõke hajszájak fedték. A galambok egyre csak sugdolóztak, de Cyril nem hitt nekik. Azt mondták, a barátja meghalt.

A vonat sípolt, majd elindult a pályaudvarról, de nem Varsó felé. Nem is nézett

végig az embereken. Ismerõsek voltak számára, mind látta õket a tüntetésen. Nem tudta megmagyarázni, de már sokkal kevésbé gyûlölte õket, mint akkor. Azt viszont nem értette, miért néznek olyan kétségbeesetten, hiszen már vége a bajnak.

– Nem ül le? – kérdezte egy rekedt nõ hang, de Cyril nem válaszolt. Meg sem hallotta.

„Érdekes – gondolta –, a madarak anynyira szabadok. Szinte a legszabadabbak az egész világon.”

A nõ nem kérdezett többet. Furcsának találta a fiatal férfit.

Cyрил az ablakból figyelte, ahogyan Poznan magas tornyai eltûnnek a fák lombjai között. Kipusztult terephez érkeztek. Nem volt semmi más, csak a sínek, a távolban pedig egyre magasabbra ívelõ kerítés, és egy tábla.

Jawornzo. Ez állt a rajta.

Már rég megbékélt a világgal. Megbékélt a hírekkel, megbékélt az újságokkal, és megbékélt az unalmas felnõttekkel is. Most is magába kerítette az a kellemes békeség. Az ablakhoz állt, a kíváncsi emberek pedig követték a szemükkel. Az üvegre emelte a tenyerét. A kerítésen túl sárgarigókat látott. Mindenhol csak szenvedõ rigókat.

Hódi Ádám Szkepszis

Pont helyén vagyok kérdõjel,
Az élet egy szemlélõje.
Csak 17, sötét fõvel
Nézem világunk széttörtén.

Hogy jutottunk ide? Hogyan?!
Hosszul a bárányok sora,
Ez csak a pénznek a kora!
Mit számít õseink pora?

Vajon Isten ezt akarta?
Ha nem, akkor nem zavarja?
Már kikopott térdünk attól,
Hogy mindenünk csak a bankó.

Nem tiszta! Ki ad majd választ?
Anélkül az élet száraz,
Szóhiányos üresjárat,
Mely mára már végét járja.

Kérdés voltam, most pont vagyok.
Felnézek az égre.
3 pont... Nincs vége.

Balogh Domonkos

A kicsi fekete pötty

Charlie leengedte szemhéját, hogy tekintete egy idilli álmomba révedhessen. Feje ránehezült karjaira, izmai elernyedtek, és légzése is lelassult. Egy hatalmas réten feküdt hanyatt. Amint az égre nézett, néhány hosszúsárú virág hajolt elé, melyek lomha ingását nézve az illatos szellõben ugyancsak elálmosodott – álomban. Az órán való jelenlétét semmi sem igazolta.

A tanítóbácsi, amint észrevette lustálkodó diákját, olyan tekintetet árasztott magából, amivel kipukkaszthatott volna egy szülinapi lufit, majd lassan megindult felé.

Charlie semmit sem sejtett, békésen szundított, nem zavarta az osztály halk kuncogása. Azonban egy gyengéd hang keltegetni kezdte. Ez váratlanul érte, de amint felébredt rá, gyorsan felmérte a helyzetet, és nyugodtan, kimérten kihúzta magát a székében. Szemei ártatlanságot sugalltak, és a tanító végül anynyiban hagyta az akcióját. A fáradt fiúval szinkronban sóhajtott egyet, és tovább tartotta az órát.

Charlie mélyeket lélegezve kifújta elõbbi erõsen palástolt izgalmát, és gyanakodva nézett körül; vajon ki ébresztette fel? Talán Mary? Nem, a hang, amit hallott, az õvénel jóval fiúsabb volt. Talán Michael? Nem, az õ hangja sokkal mélyebb a rejté-

lyes ismeretlennél. Tanácstalanul tanakodott tovább, amikor szeme egyszer csak megakadt egy kicsi fekete pöttyön, ami a kis-, és gyűrűsujja között bújt meg. Ennek a kis foltnak volt két szeme és egy szája, amolyan fehér pontok, és egy vonal a fekete alapon. Azt suttogetta: „Szia...”

Charlie természetesen nagyon megijedt, és már nyitotta a száját, már vette a levegõt egy hisztérikus kiáltáshoz. Amolyan gyerekes felüvöltéshez, ami egy ilyen korú számára olykor elmaradhatatlanul fontos volt, ha valami hirtelen vagy ijesztõ dolog történik vele.

Charlie éppen csak elkezdte a második osztályt, és ösztönei megkövetelték, hogy felsikítson. Amikor azonban már a hangszálai is megfeszültek, a fekete pöttyöcske aggodalmasan, fojtott hangon rászólt a kislú:ra:

– Nehogy elkezdj ordibálni! A tanítóbácsi valószínűleg nagyon megharagudna rád.

Charlie erre ijedten lenyelte a kitörni készülő gyermek érzelmeket, és kidüldelt szemekkel meredt a furcsa pöttyre, majd hirtelen undorodva rázni kezdte a kezét, aminek következményében jó páran megbámolták őt. Az éppen táblára író felnőttől azonban ismét a pontocska mentette meg:

– Hagyd már abba! Ha megfordul, akkor véged!

És Charlie rögvést abbahagyta, gyorsan felvette az „én márpedig összeszedett és rendes vagyok, tanítóbácsi” pózt, és hosszan állta a férfi tekintetét, ami egyre gyanúsabban fúródott bele a tanítvány izzadságcseppjeibe, illetve kissé kócos hajába. De annyiban hagyta ismét. Jó szívű felnőtt volt ez az ember, elvégre annak ellenére, hogy elég könnyen kényelmetlen helyzetbe hozhatta volna a kislú:rat, mégsem tette. Arra gondolt, hogy mindenki volt gyerek, és hogy ezt senki sem tagadhatja le. Éppen ezért felesleges szégyenkezni miatta.

Charlie, habár nem kedvelte különösebben a különc férfit, a lelke mélyén mégis hálás volt neki, csak ezt abban a pillanatban éppen nem tudta, mert a felfoghatatlan kis pöttyöcskét nézte reményvesztetten. Mégis mit csináljon vele?

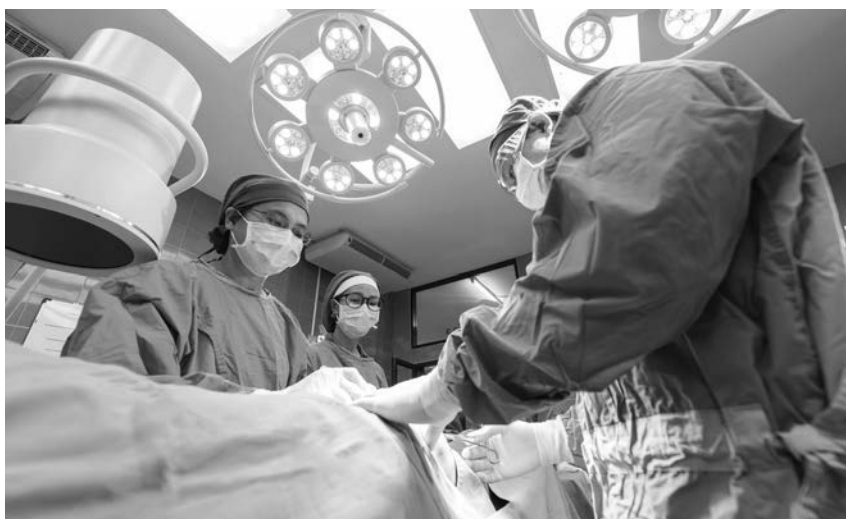
Végül arra jutott, hogy az ebéd előtti kézmosásnál majd biztosan lejön, és akkor el is felejtheti az egészet. Megkönnyebbülten felsóhajtott, és ezután egész nap nem törődött vele, hiába próbált a pötty barátságosan közeledni felé.

A test, amin joggal terpeszkedett, nem érdekelte őt.

*

Végül elérkezett az ebédszünet. A másodikosok párokba rendeződve iparkodtak az ebédlő felé. Mindannyian igencsak megéheztek a tanórák alatt. Charlie gyomra is könnyfakasztón korgott, de a kislú:ra észre sem vette; túl izgatott volt.

Amikor azonban ott állt a csap előtt, hirtelen elszorult a szíve, és vonakodni kezdett a kézmosástól. Hiszen az aprócska pötty igazából semmi rosszat nem

tett, ellenkezőleg. Mondhatni háromszor is megmentette őt a szidástól. Rádásul nagyon kedvesen beszélt hozzá.

A fekete folt mégis nagyon riasztotta a barátkozástól a testet, amin illetéktelenül foglalt helyet. Egyszerűen nevetségesen valótlan volt, mégis ott lapított megkérdőjelezhetetlen valósággal a két vékony ujj között.

Charlie-ban nagy port kavartak a különféle érzések, és nem tudott dülőre jutni. Nagy meglepetésére azonban a pinduri pötty hirtelen ezt mondta neki:

– Felőlem nyugodtan kezet moshatsz! – És kacsintott egyet titokzatosan.

Charlie erre a pöttyös kezét a csap alá nyújtotta, miközben a másikkal lassan megnyitotta a vizet, de az első felbugygyanó csepp láttán összeszorította szemhéját, és oldalra rántotta fejét. Majdnem egy percig állt így, és tehetetlenségéből ismét a folt kedves hangja riasztotta fel.

– Látod? Semmi bajom! – és pajkosan nevetett hozzá.

Charlie vegyes érzelmekkel bámulta a kis fekete pöttyöt. Még mindig ott volt. Még mindig volt a két ujj között egy fekete folt, aminek fehér szeme és szája volt. De olyan kedvesen és őszintén nevetett angyali gyerekhangjával, hogy megoldasztotta az aggályokat, és a kétkező félelmeket a kislú:ra szívében, így ő is felnevetett. Együtt nevettek.

Egy kislú:ra egyedül kacagott a mosdóban, hónapok óta először. Senki sem volt körülötte.

*

Charlie gyorsan megbarátkozott a kis pontocskával. Együtt nevettek az iskolában, az utcákon, még otthon is, így a

kislú:ra sosem érezte magát egyedül. Az aprócska pötty mindig „kéznel” volt”.

A tél előtti szeles hónapokban Charlie-nak minden idejét a folttal való társalgása töltötte ki. Amikor azonban beköszöntött a december, a fiúcskát szokatlan rosszullet kerítette hatalmába. Pár napig csak gyötörte, de az utolsó tanítási napon hazaküldték, mert elaludt az órán, és amikor a tanítóbácsi odament hozzá, hogy felkeltse, döbbenet vette tudomásul, hogy valószínűleg nagyon magas láza van, hiszen a homloka olyan forró volt, mint egy sütőből elővett szülinapi torta piskótája, amit le kell önteni lázcsillapítóval csokoládémáz gyanánt.

Felhívták Charlie édesanyját, aki érte jött kocsival, hazavitte, befektette az ágyába, gyógyszert adott neki, és elaltatta. Ezután elintézte egy gyors telefont. Bocsánatot kért a főnökétől, aki nem viselte jó szívvel, hogy az alkalmazottja idő előtt távozott a munkahelyéről. A tehetetlen édesanya kissé mérgesen rágyújtott egy cigarettára, amit azonnal el is nyomott, kidobott, majd halkan belépett fia szobájába, és gyengéden megsimogatta a forró arcocskát.

Charlie édesapja csak sokára érkezett haza, nagyon fáradtan, de amint meglátta feleségét, kíváncsian érdeklődött afelől, hogy mit keres otthon ilyenkor; hiszen az ő munkaideje később ér véget, mint a sajátjé. Charlie édesanyja elmondta, hogy a kislú:ra rosszul van, és hogy hazahozta az iskolából. Hozzátette, hogy nagyon sajnálja, ha emiatt fogja elveszíteni a munkáját.

A férfi egyáltalán nem haragudott. A feleségével kézen fogva ment be gyermek hálószobájába, leültek az ágy két végébe, és sokáig csak hallgatták a

csöppnyi, ártatlan lényt, amint halkan szuszogott mélyen a takaró alatt.

Charlie édesapja ekkor észrevett valamit. Aggodalmasan megmutatta a feleségének, aki sápadtan nézett vissza rá.

Mindketten tudták, hogy Charlie állapota nemsokára sokkal rosszabbra fog fordulni. A kisfiuk előtt még sok szenvedés áll.

*

Charlie néhány nap múlva kórházba került. Olyan volt, mint egy tiszta, vakító rémálom.

Fehér festék borította a falakat és a mennyezetet, a padlót síkos, fehér csempe fedte, és fehér volt az ágy, amiben aludt, fehér volt a huzat, a takaró, a párna. Fehér ruhában voltak az ápolók és az orvosok. Habár mind kedvesek és törődők voltak, Charlie mégis tartott tőlük. Egyszerűen nem tudott megbízni bennük.

Mégpedig azért, mert ezek az emberek keserű, kellemetlen szagú és gyanús állagú lötytyöket itattak vele, amit egy kinszenvedés volt minden egyes alkalommal bevennie.

Az egyetlen biztos pont életének ebben a szakaszában a kis pötty volt. Olyan nagyon kitűnt a nagy fehérségből a maga aprócska feketeségével, mintha elszántan küzdene a megsemmisülés ellen, amit a furcsa italok okoztak. Mégis ő biztatta mindig, hogy bátran vegye be őket. És Charlie a kicsi foltért mindig bevette. Habár a felnőttek körülötte folyamatosan dicsérték a kitartását és a jólneveltségét, ő csak a pöttyöcske szavaira volt kíváncsi.

A kis fekete pötty pedig elszántan mellette állt mindvégig. Annak ellenére, hogy a napok múltával egyre szaggatottabban beszélt, és egyre többet volt csukva a szeme.

Amikor mélyen aludt, az őt hordozó kisfiú még bátrabban nyelte le a kotyvalékokat, türelmetlenül várta, hogy kis barátja felébredjen, és elmesélhesse neki.

A pöttöm pötty tartotta életben, annak ellenére, hogy már szinte alig beszélt hozzá. A kisfiút zavarta, hogy nem tud kívül beszélgetni, és hosszú órákig csak macacsul vizslatta az alvó jelenséget. Amikor kis barátja ilyen sokáig nem társalgott vele, egy baljós érzés fészkelte bele magát a buksijába, és nem hagyta nyugodni.

Ahogy Charlie állapota javult, a fekete folt haldokolt.

*

Karácsony előtti este volt. Charlie titokban azt kérte az anygalkától: gyógyítsa meg őt, hogy hazamehessen, mert akkor nem kell meginnia az undorító lötytyöket, és akkor a pöttyöcske is jobban lenne. A fehér felnőttek azt mondták, hogy karácsonyra meg fog gyógyulni, és akár még haza is mehet a családjával, hogy együtt ünnepelhessenek az otthon melegében.

Charlie boldog volt.

Azonban még várt rá egy nehéz feladat. Illetve neki nem kell majd semmit sem csinálnia, csupán bátran elaludnia, és bízni az orvosokban. Habár az utóbbi a kisfiú nehezebbre esett, végül belenyugodott. Igyekezett lehunyni a szemét, hogy minél hamarabb álmodjon az irritáló fehérség helyett.

– Te buta, majd ők elaltatnak! Felesleges próbálkoznod.

Charlie erre kételkedve kinyitotta a szemét, és rámeredt apró barátjára.

– Ők ugyan hogyan tudnának elaltatni?

– Belélegeztetnek veled egy speciális gázt, amitől elalszol.

Charlie filmbe illően felemelte a szemöldökét, és bár nagyon furcsállta a dolgot, mégsem firtatta tovább. Halkan azt kérdezte a folttól:

– Szerinted... fájni fog?

– Egyáltalán nem. Nem fogsz érezni semmit, és nem is fogsz emlékezni semmire, hiszen te végig aludni fogsz.

– Végig? – Charlie arca kissé elszürkült, amint belegondolt abba, hogy a fehér emberek valamit bizonyosan csinálni fognak vele. – De... mit csinálnak majd velem?

– Meggyógyítanak – felelte kurtán a fekete pontocska.

Charlie ettől különös módon megnyugodott. A gyermekeknek elég csak a burkolt igazságot mondani, mert megelégszenek azzal is. Könnyebben bíznak meg a szeretteikben, mint a felnőttek. Charlie azért megkérdezte:

– De te végig velem leszel, ugye?

Erre a kicsi fekete pötty fáradtan elmosolyodott, sóhajtott egyet halkan, és azt válaszolta:

– Végig. És tovább.

Habár Charlie nem egészen értette, mire gondol pöttöm barátja, nem volt ideje megtudakolni, mert néhány fehér ruhás felnőtt átszállította egy másik, szintén fehér szobába. Ott egy furcsa maszkot nyomtak az arcába, ami illatos gázt pöfékelt a kisfiú arcába. Charlie megnyugodott.

Úgy érezte ebben a mámorító illatok alkotta álomban, mint-ha szorosan magához ölelné a kicsi fekete pöttyöt, míg szülei ölében pihen, és hallja, ahogy altatót dúdolnak neki. Még a kezük szorítását is érezte. Boldog volt.

A kisfiú fölé hajló orvosok megkezdték a műtétet.

*

– Pöttyi.

Charlie kissé megviselten tápáskodott fel az ágyában, és amint meglátta ramosolygó édesanyját, aki két kézzel markolta a kicsi, törekeny öklét, arra gondolt: sikerült. Bátran aludt, amíg kellett. Most Pöttyi büszke lesz rá. Ezt a nevet adta neki álmában, és habár magára az álmra nem emlékezett, ez az egy megmaradt neki. Elnevezte a kis barátját Pöttyinek. Fáradtan rásomolygott a gyűrűs-, és kisujja közti hajlatra – ahol nem volt semmi.

A kis fekete pötty nem volt sehol.

Ellenben ott hevert a szemeteskuka mélyén egy nagyméretű, eldaganatosodott anyajegy, amit az imént mütöttek le a második kisfiú kezéről, aki valószínűleg az egyetlen gyermek a világon, akinek sírhatnékja volt karácsony napján.

Míg mások az ajándékaik csomagolását tépték szét, Charlie úgy tépte ki csomóstudul a haját tehetetlen, vigasztalhatatlan kínjában.

Hiába volt ott az édesanyja. Hiába volt ott az édesapja. Hiába volt ott bárki.

A kicsi fekete pötty nem volt ott.

A hangja azonban ott csengett Charlie fülében: „Végig. És tovább.”

A történet és szereplői mind csak a képzelet szülöttei, bármi egyezés a valósággal csak a véletlen műve. A történet Márai Sándor A gyertyák csonkig égnek c. művén alapul.

Éles csengő zavarta meg Mrs. Kipok andalító, már-már altatószerű monológját a magyar nyelv szépségeiről.

Persze az órát továbbra sem fejezte be, hiszen „a tudományt nem lehet időkorlátok közé szorítani”, bár ettől függetlenül mi az óra ötödik percétől rá sem bagóztunk. Eleinte azt figyeltük, hogy a Galamb fivérek hogyan dugdoszák a másik orralukába a pennáikat, s hogy aztán miként próbálják levakarni magukról a multság hagyta tintafoltokat.

– Hogy micsoda barbárok ezek – gondoltam magamban. Rémesen rossz fegyelmű diákok voltak mind a ketten, és az év végén is éppen átcsúsztak a ketteikkel, de emellett a nagyobbik Galamb, a Miki borzasztóan jó magasugró volt, a másik meg az úszásban jeleskedett – no ezekből sem lesz diplomata.

Az óra hátralevő részében ki-ki foglalkozott a saját dolgával. Én speciel az órát néztem. Kitt-katt.

Kicsöngetés után utam a szemközti könyvtárba vezetett. Nem voltam menzás, nem teltt rá. Amióta édesapám elhagyott bennünket, anyánk kettő helyről hordja haza a pénzt, így sosincs otthon. Ha pedig mégis, akkor mindenkit szidalmaz, kimerül az egész napos munkától, és így vezeti le a szorongását. Persze erről nem tehet. Főzni sem főz, csak a hétköznap ezért száraz szendvicseken élünk. Ezért sem sietek haza.

Szóval beültem a könyvtár egyik sarkába, és kezembe vettem kedvenc krimiíróm egy kitűnő munkáját, A hollót, Poe mestertől. Annyira belemerültem a kreált bűn univerzum mélységeibe, hogy szinte észre sem vettem Bagoy tanár urat, ahogy engem néz. Ijedtemben magam mögé rejtettem a könyvet, felugrottam, és szalutáltam neki.

– Üdvözlöm, kedves tanár úr! Jó magát itt látni, mi járatban erre?

– Görög szótárért jöttem a kutatásomhoz – válaszolt a sajátos, katonás modorában. – Maga pedig tanulás helyett könyvekbe öli a szabadidejét? – valójában ez költői kérdés volt, hiszen ő rühell-

Szalma Kanapriya A kréták csonkig kopnak

te a könyveket, legalábbis a szórakoztató irodalmat. Úgy vélte, a tények alapozzák meg az életünket, ebből adódóan történelemtanár volt. Méghozzá nem is rossz, mérhetetlen mennyiségű tudást halmozott fel a 390 év alatt, amit eddig élt, és ebből a gyerekkor látható következményekkel kimaradt.

– Tudja, két tantárgy között megengedek magamnak egy kis kikapcsolódást – persze ez olyan hazugság volt, mint annak a rendje, az utolsó óra óta még csak nem is láttam tankönyvet.

– Nem azért jársz iskolába, hogy kikapcsolódj – húzta össze a szemöldökét –, tanulj csak, hogy legyen is belőled valaki, ne csak egy földönfutó író, vagy hasonló. Egyedül csak a tanulás az, ami előreviszi az elmét.

– Nem akarok indiszkrét lenni – ekör kérdően néztem rá, folytathatom-e a megkezdett vitámat, de ő csak mogorván nézett, szóval kontráztam –, de azokat a könyveket, amelyeket maga olvas, azokat is írók írták.

– Igaz, fiam, de ők tisztességes tudósok, és nem elmeháborodott, látnokimitátorok, akik a fantázia világában élnek.

Nem tudják ők, mi a valóság, és másokat is magukkal rántanak, eltántorítva őket valós, emberi céljaiktól. Álmokból és kitalációból nem lehet tanulni – kötötte az ebet a karához.

– Ellent kell mondjak, uram, az irodalom igenis fontos része a civilizációnak és haladásnak. Meghatározó stílusok születtek, a közembereknek reményt adott egy-egy írás. Nem mellesleg prominens alakok voltak írók és költők. Vegyük példának a 48-49-es szabadságharcot, még ha az meg is bukkott. Petőfi Sándor, Arany János és sokan mások. Na meg különben sem a tanulás jelenti az életet – itt szünetet tartottam, nehogy valamivel felbőszítsem a tanár urat, de úgy tűnik figyelt, így hát folytattam –, javítson ki, ha tévedek, de amikor annak idején bevezették az iskola igen nemes rendszerét, az oktatás fő célja az analfabetizmus csökkentése volt. Az, hogy az egyszerű parasztember is tudjon írni, olvasni, és hogy merjünk nagyot álmodni, még számolni is. Ez mára túlnőtte magát, és az alapműveltségnek nevezett tudáshalom óriási méreteket öltve gyakorol nyomást gyenge, gyermeki elménkre. Félreértés ne essék, van információ, aminek tudását

én magam is rátukmálnék másokra, de ezen tények közel végtelen sora fölösleges – ezen a ponton megálltam, nagy levegőt vettem és nyugodtan, diplomatikusan folytattam.

– Na de mihez is fölösleges? Az iskolai tanulmányainkhoz elengedhetetlen tudni, mikor volt a kenyérmezei csata, de mit érek ezzel a való életben, az iskolapadon kívül? Jószerivel semmit, de mégis kinéznek, ha nem tudom, mert az iskola arra nevelt, hogy úgy gondoljam, rossz, ha valaki az ilyet nem tudja. De lássa be, Uram, hogy mégsem feltétel e tény a boldog, teljes élethez. Ekkor pedig az a kérdés vetődik fel, kinek mi jelent boldogságot? Valakinek, hogy jó jegyet kapjon történelemből. Nos akkor neki ez a tudás feltétel a boldogsághoz. Viszont vannak az egyszerűbb népek, mint én, aki az élet valós örömeit kutatják, egy jó könyvben, zenében, madárenekben. Ebből is látszik, mennyire különbözünk egymástól, ezért nem éri meg általánosítani, és egy komplett értékrendet felállítani, ahogy ezt az iskola is teszi – ezt viszont már valamivel hangosabban mondtam, de nyugodt maradtam –, nem elég, hogy az életben helyt kell álljunk, s aztán az iskolában is, pedig a kettő egy világ, mégis annyira elkülönül. Valakinek az egyik, valakinek a másik dominál, ezért tartom ostobának mindenkitől ugyanazt elvárni, nem vagyunk ugyanolyanok, ha pedig ezt várják el, akkor az élet értelme bukásra van ítélve. Hogyan máshogy lehetne értékelné a munkánkat? Az én válaszom nagyon egyszerű, nem tudom. Nem az én dolgom, maguk a szakemberek, és maguk közt is vannak, akik nem értenek egyet az alapelvekkel. Önök, akik a rendszert alakíthatják – szegeztem neki mondatomat élesen Bagoy tanár úrnak, aki kikerekedett szemekkel meredt rám. Rendesen megilletődött a kitörésem halatán, de én nem fogok megállni, amíg nem mondtam el mindent.

– Fiam – kezdte jámboran, de egyszerűre mereven – nagy fába vágta a fejszédet. A rendszert még a legnagyobbak is félve bírálják. Ezen túl pedig úgy fogok tenni, mintha ez a beszélgetés nem történt volna meg.

– Nem, szeretném, hogy emlékezen rá, mert ez a véleményem és még sokaké. Maga is láthatja, hogy fáradtak vagyunk az óráján, kevésbé motiváltak, céltalanok és elveszettek. Az iskolára kell koncentrálnunk, és közben elfelejtjük, milyen is gyermeknek lenni, és sötétedésig

játszani a szomszédgyerekekkel az utcán. Nem tudjuk, hova menjünk, ha mindennek vége, mert míg tanultunk, a jövőre sem mertünk gondolni. Vannak álmaink, de ezeket földbe tiporják a tények, hogy már az iskolában mennyire nehéz megfelelni. A rendszert pedig igenis támadni kell, ha rossz. Az emberiség sikercentrikussá vált, a bizonyítványok és oklevelek mögött nem látni az embert. Sokakat a pénz motivál, és ez elszomorít. Mondhatja nekem, hogy semmire nem megyek, ha az írással akarok foglalkozni, de ha szeretem, amit csinálni fogok, akkor az épp elég siker. Ha mások ezt nem is ismerik el, az már az ő problémájuk, vannak dolgok, amikben feltétlenül szeretnék önző lenni. Ha pedig ezzel valóban boldog leszek, akkor az ehhez kellő tudást nem az órai tananyagból szerezem meg. Nem a nehézségi gyorsulás képletéből, vagy nem abból, hogy tudom az etanol forráspontját. Ezek nem melleleg olyan információk, melyeket nagy tudósok kutattak ki hosszú idő alatt, de nem azért, hogy aztán mi, az egyszerű fiatalok bemagoljuk, és ne értékeljük az egészet. Különbösen is, mi a fenének kell megtanulni? Le van írva, azért van leírva, hogy ne kelljen megtanulni, így tucat a négyzetten időt pazarlunk el azzal, hogy amúgy felesleges információt halmozunk fel, hogy aztán később elfeledhessük. S ezt mind azért, hogy mielőtt elfejtjük, számot adjunk tudásunkról, hogy jó jegyet szerezzünk, jó iskolákba kerüljünk, aztán pedig jó munkát találjunk. Hogy minden jó legyen. Jó, jó, jó. Minden csak jó. Sosem várunk tökéletes iskolát, tökéletes munkát, mert tudjuk, hogy ilyen nincsen.

– Gyermekként azt mondogatták: merjünk álmodni. – folytattam monológomat. Most az iskolában beszabályozták az álmainkat a jegyeinkkel. Ha nincs jó jegyem irodalomból, már magától értetődően nem lehetek költő. Ez nem fair. Einteinről is azt beszélnek, hogy matematikából nem állt túl fényesen. Mégis a legnagyobb fizikusok közé soroljuk. Aztán így, hogy már álmodni sem merünk, nincsenek céljaink. Ha nincs célunk, nincs motivációnk, így aztán nem is teszünk semmit...

Ekkor merült fel az állandó kérdés, mit kell tenni? – ránéztem, ő visszanézett rám, de nem úgy. Nem úgy, mint mikor felelés közben nézek rá válaszáért, vagy mikor jelentem neki a hiányzókat. Nem ám, ez nem az üres tanári tekintete, amit az iskola kapujában magára húz, majd kilépnél veszi csak le, nem bizony. Ő em-

ber volt, egy érző, vágyakozó ember. Egy olyan ember, aki elnézte nekem, hogy megállás nélkül szidalmaztam a munkáját, hogy neki tálaltam ki a fájdalommat. Melegen és megértően lehunyta a szemét. Az addig kezében szorongatott görög szótárat visszatette a polcra, majd hátat fordított, és elindult a polcok között, de még utoljára megfordult és csak ennyit mondott:

– Miért tőlem kérde, ha úgysis tudod?

Azóta sem tudom, mire érthette. Tudom? Mit tudok, és ő honnan tudja, hogy én tudom?

Lenéztem az oldalamon lógó kezemre, amiben továbbra is a könyvem szorongattam. Kinyitottam, de már nem tudtam folytatni, azt is elfelejtettem, hogy mikor abbahagytam, hol tartottam, így hát újra becsuktam, és visszaüllesztettem a polcra, a helyére.

Viszlát, öreg barát – búcsúztam el tőle, nem mintha vártam volna választ. Végyhúztam a gerincén az ujjam, és mint minden érintés, ez is felelet volt a maga torz és gyöngéd módján, egy kérdésre, melyet szavakkal nem lehet kimondani.

Szendrényi Borbála A természethez

Szépek a távoli tájak,
láthatod messze a nyáját.
Reggel a rét közepén
nagy faárnyékok élém.
Hullám, kis tavi csörgés,
a folyóban kavicsgörgés.
Jó az idő melege,
Napsugár süt lefele.
Délre kongatnak a harangok,
elrepülnek a galambok.
Hirtelen éjszaka lesz,
felhangzik néhány kis nesz.
Mókus a fára mászik,
kopogtat és kaparászik.
Pirkad, hasad az ég,
látni a fák tetejét.
S a nagy fa csak áll egyedül,
míg a rigó felzendül.
Szép nap a harmatos rétnak,
minden fának, növénynek,
mert ők csak vannak és élnek.

Mi dolgunk Trianonnal?

16-17 éves diákjaink azt a feladatot kapták az egyik nyelvtanórán, hogy mutassák be, hogyan viszonyulnak a trianoni békediktátumhoz. Erre – a kötelező jegyszerzésen kívül – azért is volt szükség, mert idén emlékezünk az esemény 100. évfordulójára. Iskolai szinten is szeretnénk megemlékezni a szerződésről, annak következményeiről.

A dolgozatként elkészült cikkek arra döbentettek rá minket, hogy bár a diákok mindegyike ismerte a békediktátum tartalmát és következményét, érzelmileg mégsem érzik közel magukhoz a kérdést. Az ország területének kétharmadát, lakosságának egyharmadát elcsatolták 1920-ban. Mit kezdünk ezzel? – teszi fel a kérdést a tanulók többsége. Az emlékezőknek pedig választ kell találniuk a kérdésre, különben a 100 éves évforduló is csak egy kirakatesemény lesz a sok közül.

Az egyik cikkíró a következőképpen fogalmaz:

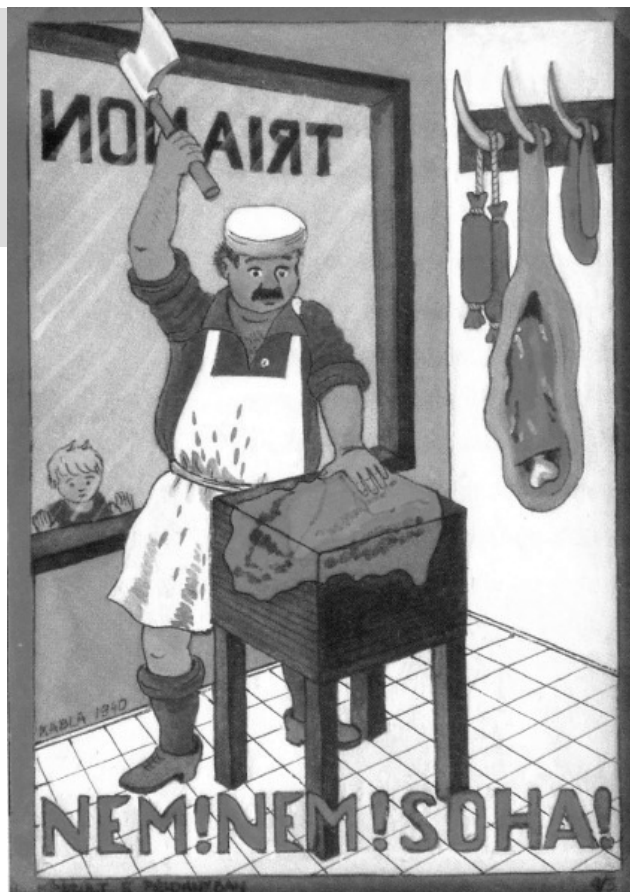
„Úgy gondolom, hogy Trianon nincs sok hatással se rám, se az én generációmra. Manapság úgy tűnik, hogy csak az öregebbek foglalkoznak vele. Úgy veszem észre, hogy néhány ember nagyon személyesnek ügynék tartja. Mintha valamit személyesen tőlük vettek volna el. Úgy érzem, hogy ez a mentalitás nagyon sokat mond arról, hogy mennyivel különbözünk az elődjeinktől. Meglepő számomra, hogy a hazaszeretet manapság nincs ilyen módon beleygőkerezve az emberekbe.

Érdekes a kontraszt a két generáció között. Az öregebbek teljesen komolyan veszik, mi pedig teljesen ironikusan szoktunk ilyeneket mondani, hogy visszafoglaljuk Erdélyt vagy azt, hogy lesz még Bukarest magyar falu.

Az interneten ezen kívül rengeteg érdekes Trianonnal kapcsolatos tartalmat is találhatunk. Ezek általában nacionalista véleménynyilvánítások vagy tévhitek. Ezek közül az egyik legérdekesebb, hogy Trianon 100 évig tart, tehát 2020-ban lejár. De Trianon nem egy elmúló dolog. Sem én, sem a többi ember, sem a kormány, sem a többi ország nem tud változtatni rajta.”

Egy másik vélemény a következőképpen árnyalja a kérdést:

„Jómagam eléggé közömbösen viszonyulok a témához. Nagyon fiatal vagyok még ehhez az egészhez, nem foglalkoztat kifejezetten. Tudom, hogy egy közember semmit nem tud tenni ez ellen, és még a kormány sem sokat, mivel ha tudna, nem kötötték volna meg (vagy legalább nem így). Túl későn születtem ahhoz, hogy igazán érezni tudjam a dolog súlyát. Nem lett belém nevelve a betonbiztos hazaszeretet. Mióta gondolkodom a továbbtanulásomon vagy a leendő munkahelyemen, egyre jobban belátom, hogy Magyarország nem

tud megfelelő és elegendő lehetőséget nyújtani nekem. Ezért nem is tanúsítok nagyobb figyelmet az itt történő/történt dolgok iránt. Én és sok diáktársam úgy gondoljuk, hogy a magyar történelem kevésbé izgalmas, mint az egyetemes, ezért nem foglalkoztat minket eléggé maga a Trianon sem.”

De nézzünk egy olyan gondolatmenetet is, amely kísérletet tesz arra, hogy kapcsolódási pontot vázoljon fel a fiatalabb generációk számára:

„Amikor meghallom, hogy Trianon, nekem valahogy mindig a Kárpátia együtteshez kötődő memek jutnak eszembe. Úgy vettem észre, hogy ez nagyjából igaz az én generációmra. Általában az időseket szoktam látni, hogy komolyabban veszik. Ez annak is betudható, hogy az ő életüket jobban befolyásolta. Nekünk ez már túlságosan a múltban történt. Amivel szerintem nincs is túl sok baj. Mivel sokkal hasznosabb a jelenben lenni, mint a múltban. A múlton ugyanis akármennyire próbálkozunk, nem tudunk változtatni. Ezért tartom fontosnak a memeket, mivel a történelmi esemény emlékét ugyanúgy tovább éltetik, de a közlésmódjuk sokkal fiatalosabb, ami nagyban hozzájárul ahhoz, hogy mai napig felkeltsék a fiatalok figyelmét.”

Nehéz lesz az emlékezés, de nem a Trianonról való közös tudás miatt, hanem a generációk különböző érzelmi viszonya miatt. Szurkolunk a tanároknak, hogy lázba tudják hozni a Z- és az Alfa-generációt, és kimozdítsák őket a közömbösség állapotából.

A névtelen nyelvtantanár

Makacsságunkból kikopott a magyarság

Az 9/B-ből biztosan sokan emlékeznek a napra, mikor mindannyiunk legnagyobb sajnálatára elmaradt a hittanóránk, és Balogh Bence tanár úr jött be helyettesíteni az osztályfőnököt. Miután tisztáztuk, hogy ő tegezhet minket, de mi inkább ne tegezzük őt, és nagy nehezen beindította a projektort, kivetített egy ppt-t, aminek segítségével megbízást kapott, hogy felmérje a nemzeti identitástudatunkat.

A műveletet percek alatt letudtuk, majd szépen el is felejtettük a látottakat, és inkább elkezdtük összeírni, melyik pénzünk elejére és hátuljára milyen fontos történelmi helyeket és személyeket nyomtattak, ezzel pedig elvoltunk egy darabig. Az elején még mindenki lázasan kereste a tízeseket meg a százásokat, hogy puskázzon róluk, viszont Széchenyit elhagyva egészen érthető okokból már egyre inkább az emlékezetünkre voltunk utalva. Ebben persze sokkal kimagaslóbb eredményt ért el az osztály, mint abban, hogy megmondjuk, a ppt-n látható kép egy Mátyás-élművet ábrázol, amit egyébként Fadrusz János készített 1896-tól 1901-ig, 1902-ben avatták fel Kolozsváron, 12,67 méter magas, és ráadásul bronzból készült. Na de mi is lehet az oka annak, hogy nem csak mi, az egész ország fiataljai ennyire hadilábon állnak a magyarság fontos műremekeivel?

Ne is szaladjunk ennyire előre, először inkább nézzük meg azt, mit jelent maga a nemzeti identitástudat. A belső készítés, hogy felálljunk a Himnusznál, végighallgassuk a Szózatot, és még ha nem is csillogtatjuk meg azt az énektanárokat sírba küldően csodálatos hangunkat, legalább türelmesen várjunk, és végiggondoljuk azt, mégis mire céloz Kólcsey, mit bűnhődött meg a nép, és mit tartogat szá-

munkra a jövődő. Tényleg fontos a magyar kultúra ismerete, és ki tudja, egyszer talán még hasznos is lehet, ha egyetemet végzett földrajz- és történelemtudósokat megszegyenítő módon soroljuk, mikor melyik várban és hol nyertünk nagy csatákat, ezt ki festette meg, ki írt hozzá rockoperát, és ki faragta meg bronzból, de ezt bárki meg tudja tanulni. Még akkor is, ha a Hawaii szigeteken nőtt fel, és Amerikában nevelkedett, ehhez nem kell ebbe az országba születni. Viszont egy október 23-i megemlékezésén, a felcsendülő himnusz közben már csak egy vérbeli magyar előtt jelenik meg hiteles kép arról, hogyan is tudnak Tokaj szőlővesszei nektárt csepegtetni.

A határ a magyarok és a többi nép között nem a szobrainknál kezdődik, ez csak alaplátszó. Nem az az igazán fontos, ami megtörtént, hanem az érzés, amit kizárólag az akkori magyarok éltek át, és mereven berögzült az ősmagjukba, hogy továbbadják a későbbi nemzedékeknek, akik gyarapítják, felhasználják, és bármilyen élethelyzetben átérzik, még akkor is, ha ez kimerül annyiban, hogy Londonban van az ember, és a repülőtéren meghallva a Malév ismerős dallamait, könyvek gyűlnek a szemében (bár jelenleg a MÁV sokkal aktuálisabb példa lehetne). Ez az az összetartó erő, ami kezd kikopni a társadalomból.

De gondoljunk csak bele, honnan is lenne olyan erős identitástudatunk, mint egy második világháborús magyar veteránnak? Az megcáfolhatatlan tény, hogy az ország történelméből az egyik legszebb és legszívszorítóbb regény íródna, ha valaki lenne annyira megszállott, hogy ne csak tananyagként, elbeszélésben is papírra vesse. Lenyűgöző, hogyan küzdött a népünk még akkor is, mikor a

jövők csak egy hatalmas fehér folt volt, nem tudhatta senki biztosan, hogy valaha eltűnnek innen a törökök, kiegyezünk a Habsburgokkal, vagy túléljük az oroszokat, csak reméltük. Ez mind ellentmond annak, amit az országról gondolnak, a magyar pesszimizmusnak és bizalmatlanságnak, de ez csak a látszat, amivel a nép burkot szőtt maga köré, és mindeközben szünet nélkül bízott abban, hogy egyszer majd megtérül az a rengeteg sérelem, amit át kellett élnünk.

Ez a folyamatos elnyomás volt az, ami a régi magyarokból bármiféle erőfeszítés (és ppt) nélkül felszínre hozta a nemzeti identitástudatot. A rendszerváltás és a jelenkor között pedig a magyar makacsságból idővel észrevétlenül leszakadt a „magyar”, és a makacsság maradt helyette. A fiatalok ugyanúgy szívósak, és ragaszkodnak a szabadságukhoz, mint Petőfi és az őt követő hatalmas tömeg, de a magyarság már nem olyan fontos érték számukra. Sokan keveslik a fizetést, unják a bezártságot, és ki akarnak menni külföldre, ami önmagában még nem baj, hiszen Janus Pannonius sem lehetett volna híres költő, ha nem hagyja el a „barbár magyar földet”, de még ő is érzett honvágyat, és hiányzott neki a hazája. A mai generációra már nem hat olyan nyomás, ami megkövetelné, kikényszerítené a magyar identitástudatot, ez pedig a biztonságunk szempontjából megnyugtató, viszont az identitástudat nem erősödik tőle. Az idősebbek csak annyit látnak, hogy műveletlenek vagyunk, keverjük Dugonicsot Dugoviccsal, és azt gondolják, a hozzáállásunkkal van a baj. Van vele baj, nem is kevés, de ez nem csak tőlünk függ. Az identitástudatnak csak egy kis része születik velünk, a „makacs”, a „magyart” viszont csak akkor kapjuk mellé, ha magyarként nevelnek minket, és ezt később sem hagyjuk veszni, nyitottá válunk magára a magyarságra.

Felmértük az identitástudatot, remek, ki is derült, mennyire nincs meg a gimnáziumi tanulóknak a kívánt mértékben, ez viszont olyan dolog, ami a felnőtteknek újdonság, a diákoknak már kevésbé. A szomorú az egészben az, hogy ezért a legtöbben mégsem akarnak tenni semmit. Gondoljuk végig, mennyi értéket is ad nekünk a magyarság, mennyire büszkék lehetünk arra, hogy egy száz meg száz viszontagságot túlélt nemzetbe születtünk, hiszen a magyar nép erős, zavaros gyermekkorral, de felnőttünk, annyi év után önállóak vagyunk, és én bízom benne, hogy kellő tudatossággal és akaraterevével végre a saját lábunkra tudunk állni.

Juhász Ágnes, 9. B

Andalúziában andalogtunk

Míg az emberek Magyarországon már három hónapja sapkát sállal vegyítve indultak neki reggelente a zord külvilágnak, én fitytet hányva a télnek egy hetet Spanyolországban, a napsütéses, húszfokos, tavaszi Granadában töltöttem.

A szegei piaristákkal február 4-én landoltunk Malaga városában. A Földközi-tenger partjáról további két órát utaztunk vendéglátóinkhoz. Megérkezésünk után kissé fáradtan, de annál nagyobb örömmel ismerkedtünk meg cserepárjainkkal. Egy kis falatozás után mindenki hazaindult spanyol családjához.

Másnap az iskolában tartottunk előadásokat a diákságnak Szegedről, Magyarországról, majd kisebb csoportokban beszélgettünk, és kérdéseket tettünk fel egymásnak. Eleinte nehezen küzdöttük le a nyelvi akadályokat, de a nap végére már elég jól megértettük egymást. Itt azért megjegyezném, hogy pirospontra az angol tanárainknak, akik a tapasztalataink szerint elég jól felkészítették minket erre az útra.

Majd utunk a tengerpartra vezetett, ahol ki vizesebben, ki szárazabban élte át a hullámok játékát. Röplabdaturadásunk kudarcra után vigasz-churrosszal jutalmaztuk magunkat. A churros tulajdonképpen a lángos és a ropi szerelemgyereke, izvilág és külső alapján, egy kis csokival megspékelve. A spanyol-magyar társaság szakadéka már eltűnni látszott, ebből adódóan későig beszélgettünk.

Másnap már kulturális lázban égve szívtuk magunkba a Természettudományi Múzeum látványosságait, érdekességeit. Nagyon különleges hely volt ez a spanyol „múzeum”, ahol a zongorától kezdve a bálna szívéig a szabadon mászkáló majmokig bármi megtalálható volt. A nap végét újabb spanyolhoni étellel, paellával zártuk. Leegyszerűsítve ez csak rizseshús.

Szombatra újabb pancsikolós nap jutott Salobreña partján. Va-

sárnap volt, aki bevásárlóközpontba jutott el, más kosármecssre, de akadt, aki misén vett részt. Jómagam pedig a 95 éves nagymama születésnapján ismertem meg a partnerem egész családját.

Utolsó napunk talán az egyik legszebb helyre vezetett, az Alhambrába. Ez egy mór építésű erőd és palota a Darro folyó mentén elterülő teraszos Sabika dombon. 1984 óta az UNESCO világörökség része, ez látványáról, szépségéről és monumentalitásáról mindent elárul.

Szuperképességeinket kiaknázva rendkívül pihent állapotban indultunk hajnali 4-kor a reptérre. Gépünk utazósebessége (850 km/h) az erős hátszélnek köszönhetően fél órával korábbi érkezést tett lehetővé hazánk fővárosába.

Fáradtan, meggyötörve, éhesen, de annál több élménnyel, tanulsággal, tapasztalattal zökkentem vissza a hétköznapok rideg valóságába.

Azért, ha lehetne, újra andalognék ott!

Kovács Hédi, 10. A

Szegei piarista fociláz a koliban és azon túl

December. Ez a hónap főként a karácsony körül szokott forogni, de iskolánk életében picit felborult ez a hagyomány.

Mészáros Nándor tanár úrtól származott az ötlet, hogy a kollégium diákjait el lehetne vinni az új szegei stadionba egy meccsre. Sipos Attila tanár úr kedvező kapcsolatainak köszönhetően ingyen tudtuk megnézni a Szeged–Székesfehérvár mérkőzést.

Az iskolában gyorsan szárnyra kapott az ingyenyegy híre. Számításaink szerint 100 diák jött el megnézni a meccset. A lányok többségének véleménye az volt, hogy hideg volt és uncsi.

A fiúk viszont rettentően élvezték, még a köd sem gátolta őket ebben. Szurkoltak, kiabáltak, tapsoltak, felháborodtak a véleményük szerinti szabálytalanságokon. A meccs 1-0-ra végződött, a székesfehérvári csapat rúgta a győztes gólt a hosszabbítás ideje alatt.

Az iskolába visszavezető úton felhevült indulatokkal tárgyaltuk ki a mérkőzést. Én egyáltalán nem értek a focihoz, jobban felvillanyozott a párdúcscsopor a stadion előtt, de figyelmesen hallgattam a szakszerű véleményeket, jelentőségteljesen bólogattam.

Változatos élményekkel és érzésekkel hazamentünk, majd másnap visszatértünk a szokásos decemberi napi rutinunkhoz. Karácsonyi ajándékokat keresgettünk, mézeskalácsot sütöttünk, de a az üveges vitrinben ott volt a szegei stadionba szóló jegy, amelyen ez állt: „ár: 0 Ft”.

És ahogy Sipos Attila tanár úrtól hallottuk, a jövőben is rendszeressé válik a meccslátogatás – ugyanezen az áron.

Kovács Rebeka, 12. A

A világ egyik legidősebb iskolája

Átlagosan mennyi ideig él egy ember? 70-80 évig? A Föld egyik legtovább élő állata, az óriásteknős 150-200 évig is kihúzza, amire azt mondhatjuk, hogy nem kevés idő. Hölgyeim és Uraim, a szegedi piarista oktatás ezen a héten ünnepelte a 300. születésnapját!

Az iskola megadta a módját az ünneplésnek. A születésnapot Kakuszi Péter tanár úr előadása nyitotta, aki az újraalapítás (1991) után elsőként igazgathatta az iskolát. Ő beszámolt az iskola történelméről, a költözésekről és a piarista gimnázium egykori és mostani mozzatárugóiról. Nagyon érdekes volt, hogy miként alakult a gimnázium útja az Aradi vértanúk terétől a konténerépületeken keresztül a Bálint Sándor utca 14. számig.

Ezek után az aulában felszeletelték a hatalmas tortát, amiből mindenki kapott egy-egy szeletet. Eleinte nagyon nagy tömeg volt, mindenki a torta körül sürgött-forgott (az ügye-

sebbek a Délmagyar címlapjára is felkerültek). Majd kivonulva az udvarra, a focipályán „felállítottak” minket „PIARISTA SZEGED 300” alakzatba. Az én osztályom a piarista szó utolsó „A” betűje volt. Elég nehéz feladatnak bizonyult centire pontosan beállni úgy, hogy jól is mutasson a képen.

A nap fénypontja, a gyerekek „kedvence” a szentmise volt. Itt volt a piaristák apraja-nagyja, diákok, öregdiákok, tanárok és vendégek (Pestről, Mosonmagyaróvárról és a világ sok más tájáról). Az oltár előtt most feltűnően sokan álltak, mégis bármilyen nagy volt a tumultus, a hangulat családi-asnak bizonyult. Elgondolkodtató felvetésekkel volt tele Keszérű tanár úr prédikációja. Az Evangélium is más volt, mint általában. Sokkal nagyobb hatása volt, jobban megérintette szívünket. Nagyon jólesett látni és hallani a bérmálkozók bemutatkozását is. Bár el kell ismerni, hogy sok alvó diák csak erre a comingoutra ébredt fel. Természetesen a piarista nővendégekben működik az egézséges az ösztön, így amikor fel kell állni, akkor feltápáskodik a székből, mint egy zombi.

A mise után jött az ünnepi ebéd (rántott hús száraz sült krumplival). A spártaiak a thermopülai csata után sem voltak ennyire letörve. Az vizsgált bennünket, hogy kaptunk mel-
lé baracklevet.

De miért is fontos nekünk ez az ünnep az erősen vitatható ebéd ellenére? A válasz egyszerű. Piarista diákként tudjuk, hogy milyen nevelési elveket és értékeket kaptunk és kapunk a rendtől. A piaristák közösséget adnak nekünk, mégpedig nem is akármilyet. Bárhol is járunk, biztosan megtaláljuk a helyünket, és be fogunk tudni illeszkedni az itt kapott tudás segítségével. Az iskola ajtaján belépve láthatjuk azon híres embereknek a tablóját, akik szintén a piaristák közt nevelkedtek. A rend az, ami összeköt minket, piaristákat a világon.

Horváth Bence Attila – Kovács Anna – Varga Zoltán (10. A)

Az évfordulóra kinyomtattuk Dugonics szobrát

Egyre több csoport évezheti a „Digitális környezet a Piarista Rend négy intézményében” elnevezésű nyertes pályázat nyújtotta lehetőségeket. A három bevont osztály közül a kilencedikes informatikaórán a Microbité a főszerep, míg a matematika- és fizikaórákon a tableteken dolgoznak a tanulók.

A hetedikesek hexasakkhoz terveztek és nyomtattak táblát és bábukat. Szerda délutánonként egy lelkes kis csapat tagjai különböző projekteken dolgozva terveznek és nyomtatnak a 3D-s nyomtatóval. Részt vesznek a Gábor Dénes Számítástechnikai Emlékversenyen, amin idén a környezet-tudatosság a téma. A Mechatronikai Szakgimnázium versenyére hidat terveznek.

Az iskola alapításának 300. évfordulójára saját nyomtatású Dugonics-szobrokkal kedveskedtünk a meghívott vendégeknek.

Ladányi Andrea

Művészeti iskolánktól hangos a város és az ország

Gimnáziumunk alapfokú művészeti iskolájában sokféle tanulási lehetőség közül választhatnak a diákok. Képzőművész, fotóművész, hangszeres előadóművész-tanáraik hozzák közelebb tanítványaikat a művészet világához.

A hangszeres zene, népi ének, néptánc tanszakokon az első félévi vizsgaidőszak a megmértetéseket mellett a felszabadult muzsikálásra irányult. A kezdő és haladó tanulók vizsgabizottság előtt, sok esetben szülei jelenlétében mutatták be haladásuk eredményét. A zongoristák pedig igazi, családi hangulatot teremtettek, mikor társaik játékát meghallgatva, helyben rajzolt, színes üzenetekkel ajándékozták meg egymást. Felebaráti szeretetből, tanszaki összetartozásból!

A népi énekesek közül a legjelesebbek – Cszmadia Anna felkészítő tanárunk és Fábri-Ivánovics Tünde mentoruk vezetésével – országos nyilvánosságot kaptak, és teljesítményükkel a televízió *Röpülj, páva* tehetségkutató műsorának megérdemelt győzteseivé váltak. Bartók Miklós Dániel ügyes elődöntős szereplését követően a Szejke-Barka testvérpár ragyogó népdaléneklése a hagyományok méltó ápolását, színvonalas kövését reprezentálta. Büszkék lehetünk rájuk valamennyien!

Január 22-én a délelőtti tanítás nagyszünetében iskolánk aulájában a Magyar Kultúra Napját összművészeti vizsgakiállítás keretében ünnepelte érdeklődő tanárok és diákok sokasága. A képzőművészeti tanszakok – tűzzománc, grafika, festészet és fotó- videó – tehetséges tanítványai látványos munkáikkal emlékeztek meg közösen a jeles ünnepről. A megnyitót piarista diákjaink zeneszámokkal színesítették.

Az ünnepség végén a kiállított alkotások diákjai és felkészítő tanáraik, Barkos Beáta, B. Kovács István és Krnács András nagy tapsot kaptak, a bemutatott művek pedig néhány nap múlva útra keltek a nagyobb, városi nyilvánosság felé.

A szegei Szent-Györgyi Albert Agóra I. emeleti kiállító-helyszínén január 27-én délután a paravánokon közzétett grafikák, tűzzománcformák és a keretbe foglalt, művészi fotók előtt a TiszapART tív stábjának adott interjút Szalkai Sándor intézményegység-vezető. Éppen a népzenei tanszak sok-sok fellépéséről és eredményéről beszélt nekik.

A népiénekes tanszakon óvodásorkúaktól a felnőttekig terjed a növendékek életkora, akik az autentikus énekstílus el-sajátításával egyre több, szebbnél-szebb népdallal ajándékozzák meg környezetüket. Legutóbb március 6-án, az V. Nits Márta Országos Népdaléneklési Versenyen, Budapesten Gyuris Enikő ezüst minősítést, Harkai Luca és Mészáros Nóra arany minősítést ért el, valamennyien Fábri-Ivánovics Tünde tanítványai.

Március 7-én pedig, a XI. *Dunán innen, Tiszán túl* miskolci országos, népzenei verseny horgosi elődöntőjében Harangzó Zorka ezüst minősítést, Tillinkó Luca és Szeles Veronika arany minősítést kapott. Bartók Miklós Dániel kiemelt arany minősítésével részt vehet a Miskolcon megrendezendő országos döntőben! Felkészítő tanárunk Cszmadia Anna volt, ezúton is gratulálunk valamennyiük ragyogó eredményéhez!

A Népzenei Kamaraműhely a DAPG művészeti iskolájának tehetséges kobzosaiból, furulyásaiból, énekesiből, hegedűseiből és zenész-tanáraiból alakult. Évek óta, karácsony előtt fergeteges hangulatú Mézes pálinka koncerten dalolnak, muzsikálnak a Piarista Vértanúk Temploma teltházas közönsége előtt. Ed-dig három lemezük jelent meg, és több alkalommal arattak sikert moldvai népdalokkal és hangszeres feldolgozásokkal Angliában, Aradon, Budapesten, Szege-den és a környékbeli településeken.

A fővárosban iskolánk énekkarával január 10-12-én a Budapesti Piarista Gimnáziumban rendezett országos kon-

certen léptek fel. A hagyományokhoz híven egyházi énekek népzenei átdolgozásait adták elő Baráth Réka énektanár, valamint vezetőik, Fábri Géza és Fábri-Ivánovics Tünde felkészítésével. Megtiszteltetés volt számukra, hogy Kalazanci Szent József zsolozsmájának saját feldolgozású himnuszát együtt énekelte velük a finálé mintegy 300 szereplője!

A hagyományos Bálint-napi vigasságon, február 14-én szintén ők adtak műsort, melyet táncház követett a szegei Bibliothékában, ahol Balassi Bálint megzenésített verseit idézték meg sokak örömeire. A májusban megrendezendő Hídi vásár keretében, a Belvárosi híd rotundáján a szegei nagyközönség is gyönyörködhet majd évente megújuló produkciójukban.

Komoly hagyománya van iskolánkban Szalkai Sándor gitártanár szervezésében az országossá erősödött Tavasz Gitártalálkozónak. A tizenkettedik alkalomra március 21-22-ére tervezett találkozóra ismét több hazai, művészeti iskolából és határon túlról nevező diákot vártak volna felkészítő tanáraik kíséretében.

Mindez persze munkával jár, döntésekkel és kitartással a fiatalabbak esetében is. Kalazanci Szent József megmondta, hogy bármiben ki tud teljesedni az ember, ha felvállalja a nehezebb körülményeket, és hívásra cselekszik. Közösséghez tartozva, társakkal, isteni segítséggel a nehezebb út is járhatóvá válik.

Fejes Zsuzsa

Villámkirándulás Vásárhelyen

A tizenegybe március harmadikán átugrott a szomszédba, Hódmezővásárhely felé vette az irányt, ahol is tanulmányi kiránduláson vettünk részt.

Rövidke utunk során meglátogattunk az Emlékpontot (amely a magyarországi kommunizmus – főleg – hódmezővásárhelyi érintettségét mutatta be), majd a nemrég felújított zsinagóga szépségét csodálhattuk meg kívül-belül. Ez követően a zsinagóga mögötti látogatóközpontban is jártunk, ahol Szabó Magda író nő nagyon megérintő beszámolóját is megnéztük videón. Mindkét helyen értékes történelmi és kulturális ismeretekkel gyarapodott tudásunk.

A délelőttöt közös ebéddel zártuk, és még a nagy eső előtt a buszon voltunk.

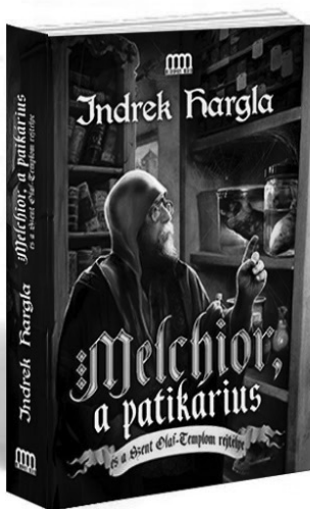
Ivánkovits Marcell, 11.B

KÖZÖSSÉGBEN, ÉRTÜK.

Adószám: 19013598-1-40

Észtveszejtő regény

Mint azt viszonylag sokan tudjátok, magyar és török szakos tanárnak tanulok. Van egy óránk, ahol a finnugor nyelvrokonsággal, nyelvrokonainkkal foglalkozunk, és ennek keretein belül mindenkinek kiselőadást kell készítenie egy-egy témában. Az enyém az észt középkor.

Az egyik tanárom ajánlotta Indrek Hargla kortárs észt szerző Melchior, a patikárius és a Szent Olaf-templom rejtélye című regényét, egy tetralógia első részét, amely a patikus történetét meséli el.

Ennek kapcsán belecsöppentem az 1409-es Tallinn kereskedőváros életébe. Magam előtt találtam egy fejlődő várost, amelynek komoly diplomáciai problémái akadnak a várost felügyelete alatt tartó német lovagrenddel, mivel annak egyik nagy hatalmú vezetőjét valaki egy késő tavaszi éjszaka sörmámoros állapotban megöli. Az ügy példátlan, a város bírái Melchiorhoz fordulnak, aki már több ügy felderítésében segédkezett.

Mi Melchior Wakenstedte feladata? Megtalálni a gyilkost, rábizonyítani a gaztettet, miközben mindenki azon aggodódik, hogy a város ez idáig jó hírnevén ne essen csorba. Melchior a szálak a régi, helyi őslakosok által mesélt mondákhoz vezetik egy híres kalózról, Klaus Störtebeckererről, akit halálra ítélnék kegyetlenségéért, de elszökik. Vajon mi köze lehet ennek von Clingenstein megöléséhez? Egyáltalán kinek volt indítéka

megölni a gotlandi lovagot? Jó kis gubanc, ugye? És mi köze mindennek a sakkhoz?

Zseniális az a logika, amit az író Melchiorhoz kapcsol, és lenyűgöző az a részletgazdagság, amellyel Hargla dolgozik. De középiskolásként neked az is fontos, hogy megtudod, miképpen működik a középkori város. Találsz itt világot látott dalnoktanoncot, gazdag aranymívest és ősrégi céhek vezetőit, akik azon civakodnak, ki volt a városban hamarabb. Megelevenedik előtted a tankönyv, amelyet történelem- és irodalomórán forgattok. Közélebb kerül hozzád, és kézzel foghatóbbá válik az a massa, amit középkornak, kora reneszánsznak nevezünk.

Végeredményében Hargla alkotott egy olyan krimi, amelynek hangsúlyos eleme a történelmi hitelesség. Tényleg csak ajánlani tudom azoknak ezt a könyvet, akik szeretik a krimi és/vagy a középkort, esetleg mindkettőt. Ráadásul megismerjük nyelvrokonaink kultúráját, és végre egy olyan könyvvel menőzhetünk, amelyet még senki sem ismer.

Bali Erika

Üdvözlégy, boldog Rókusunk,
nemes vér, édes vigaszunk,
ki kereszt-jellel vagy jegyes
a szíved táján bélyeges.

Rókus, te úton-útfélen
csodát tettél sok betegen,
kit pestis láza elgyötört,
egy ujjadtól életre költ.

Üdv, Rókus,
földünk anygala!
Szólítván mennyek
láng-szava,
felsőbb erőnkkel
indított
bajunkat
elhárítod.

(Szent Rókus a 14. században élt,
járványok ellen hívják segítségül.)

Így moss kezet katolikus módra!

Átlagosan 2 perc

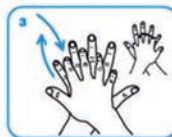
Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltesd meg a te neved;

jöjjön el a te országod; legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is.

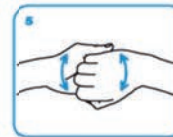
Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma;

és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek;

és ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól! Ámen.

Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled,

áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus.

Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek szent Anyja, imádkozzál érettünk, bűnösökért,

most és halálunk óráján. Ámen.

Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek.

miképpen kezdetben, most és mindörökké.

Ámen.

„A tiszta kéz életet ment – az imádság lelkeket!”

Igen, és a
tanítás előtti
ima után
fogom
feltölteni a
podcastot a
classroomba.

k é p e s l a p

